

Bajai Független Hirlap

Negyvennyolcas elvű politikai napilap.

Lapvezér: **Lázár Pál.**

Főszerkesztő: **Dr. Balogh Ernő.**

Megjelen naponta, kivéve hétfőn és ünnep után való napon.

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz szállítva:	Vidéken:
Égész Ávre . . . . . 10 korona.	6 korona.
Főlétre . . . . . 5 korona.	3 korona.
Negyvedévre . . . . . 2-50 korona.	4 korona.

Feladó szerkesztő és lap tulajdonos:

Dr. Szirmai Vidor.

Szerkesztőség: Szent István-ter. 11-ik szám.
Telefon szám: 31.

Kiadóhivatal:

Kazai József könyvnyomdája, hol hirdetések felvetetnek.
Telefon szám: 43.

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnepnap miatt csütörtökön este illetve pénteken reggel jelenik meg.

Világos.

Baja, augusztus 14.

Történelmi lapok nagy, fekete árnya borul a lelkünkre. Az emlékezés szövénckével rávilágítunk dicső szabadságharcunk leggyászosabb eseményére. Hétfőn volt ötvenhét éve, hogy Világos mellett, a szőlősi síkon, a halhatatlan magyar honvédsereg lerakta fegyverét az orosz tulerő előtt. Paskievicsnak a cárhoz küldött jelentése: „Magyarország lábaidnál hever” szó szerint igaz volt. Letört bennünket észak nagy kolosszusa. A zsarnokságnak szövetkezni kellett, hogy győzhessen.

Ausztriát a nagy tragédia végső jeleneténél is megalázás érte. Nem jelenhetett meg ott, ahol halhatatlan honvédeink kezéből kihullott a fegyver. Diadalmamora belefult a szegyenbe, de lihegő bosszuja kétszeres táplálékot mérített belőle.

Augusztus 13. Fekete nap. És fekete napok előzték meg. Julius 31-én a lángeszű Bem-apó Segesvárnál elveszti Erdélyt. Ott némul el a magyar szabadságharc lángszavú dalnoka. Augusztus 3-án Rüdiger tulhatalma megsommisíti Nagy Sándor hadtestét Debrecennél. Görgei a fősereggel másfélóránúra a harc szinteréről Vámospéres alatt tétlenül áll. Hat nappal később Haynau Temesvárnál szétszórja Dembinszky hadait. Négy napra rá jött Világos. Két héten belül ennyi tragédia! Ötvenhét év után is megrendíti szívünket a metsző fájdalom. A sorsdöntő napokban is visszavonás dult a haza legjobbjai között. Görgeyt sokan mentetik. Egész irodalom támadt védelmére, ő maga is ügyesen mosakodik emlékirataiban. De a visegrádi remete jelleméhez ma is sötét folt tapad. A

hiu, önző, viszálykodó fővezér sohasem szabadul fel a történelem súlyos ítélete alól.

De hagyjuk ezt. Klío majd igazságot szolgáltat. Mi csak emlékezzünk a szomorú, nagy időkről és emlékezzünk büszkén, pironkodás nélkül. A világosi temetőben nem hantolták el a nemzetet. Feltámadott az diadalmasan. Feltámasztotta a csodatevő, szívós honsszerelem. A magyarság faji kiválósága a legsúlyosabb megpróbáltatások napjaiban tündöklök a legfényesebben. Élni tud, mert élni akar.

Politikai hírek.

(Bajai tudósítók telefon jelentése.)

Budapest, augusztus 14.

Az ellenőrzési szemlék elmaradnak.

A honvédelmi miniszter körrendeletet intézett valamennyi magyarországi és horvát-szlavonországi vármegyei és városi törvényhatóságokhoz az ez évi ellenőrzési szemlék s időszaki jelentkezések tárgyában s további sürgős intézkedés végett értesíti a törvényhatóságokat, hogy a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg hozott határozat folytán, a honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi, valamint a népfölkelés időszaki jelentkezései a folyó évben nem tartandók meg. A tiszti jelentkezések azonban az eddigi módon a folyó évben is teljesítendők.

A „beavatkozás” kérdése.

Bécsből jelentik a következőket: Néhány bécsi lapban e hó 6-án megjelent a Gazetta Narodova nevű tembergi lapnak egyik cikke, mely a pétervári osztrák-magyar nagykövetségnek az oroszországi belügyi helyzetre vonatkozó és a külügyminiszterhez intézett állítólagos távirati jelentéséről szól. A bécsi k. k. Telegraphen-Correspondenz-Bureau illetékes helyről felhatal-

mazást nyert annak kijelentésére, hogy a pétervári magyar-osztrák nagykövet ily tartalmu vagy hasonló tartalmu táviratot nem küldött a külügyminiszteriumhoz és eszerint a Gazetta Narodova jelentése minden alapot nélkülöz.

Képviselőválasztások.

Augusztus hó folyamában két helyen lesz képviselőválasztás: Marosvásárhelyen és Kolozsváron. Marosvásárhely első kerületében folyó hó 14-én lesz a választás, Szakács Péter dr. Fenyvessy Soma ellenjelöltje, tegnap mondotta el programbeszédét. — Kolozsvárott tudvalevőleg pótválasztás lesz Böhm Mihály és Kecskeméthy István függetlenségi jelöltek között, akik közül az augusztus hetedikén lefolyt választás alkalmával egyik sem kapott abszolot többséget. A kolozsvári központi választmány a pótválasztást augusztus 22-ére tűzte ki.

Alakul a radikális párt.

Kik lesznek a tagjai?

(Achim András nyilatkozik.)

A tudvalevőleg erősen radikális szellemű parasztpártnak vezérével az alábbi beszélgetést folytatta egy aradi ujság tudósítója:

— Olvasta-e képviselő ur a Pol. Ert. című koalíciós könyvatos lap hirasát arról, hogy az ősszel megnyiló parlamenti ülésszak kezdetére már szervezett magyar ellenzékekkel fog szemben állani a kormány és táborn.

— Hogy ne! De már vagy tíz nappal ezelőtt az önök ujságjában is. És azóta ez jóformán nem is ujság politikai körökben. . . . Már olyanokban, amelyek komolyszamba vehetők.

— Megtudhatnék talán valami intímobb részleteket is a szervezkedés előmunkalatairól? Talán nevetek?

— Hja! Nevetek! . . . Ez már csak azért is bajos dolog, mert én egyelőre nem szándékozom az új alakulásba belépni. Megvárom, amíg pozitív programot nyújtanak a szervezők.

— Hat kik azok a szervezők? Tudni kell, hogy kik állanak a mozgalom élén, mert sok függ a személyi megbízhatóságtól és különösen: a politikai megbízhatóságtól!

A Bárány-Szálloda

KELLEMEs NYÁRI HELYISEGE MEGNYILT.
Kellemes szórakozás. Minden este szigányzene.
Külön ételk és italok. NAPONTA FRISS SÖR
CSAPOLÁS. — Villásreggeli, ebéd, vacsora.
• • NAPONTA FRISS ZÖNA REGGELI • •
Tisztelettel HORVÁTH JÁNOS bási.

Házak, Ingatlanok adás-vételét

és berbe adását olcsón közvetít

Taubner Fülöp

alkusz BAJÁN.

— A politikai megbízhatóságtól? Ritka madár az ma! És mégis elég csodálatos, a mozgalom élen éppen olyan emberek állanak, akik ilyen — ritka madarak.

— Nos, kik?

— Neveket nem mondhatok, mert nem tehetem ki magamat cáfoltnak, se az indiszkrétívó jogos vadjanak. De ha figyelemmel kísérte szerkesztő ur a legközelebbi múlt politikai eseményeit úgy tudhatja, hogy nem egy kiváló parlamenti alakunk tett elítélő kijelentéseket a mai kormányra.

— Hogyne! Eötvös Karoly, Vazsonyi Vilmos . . .

— No és Lengyel Zoltán? — nem oda hagyta-e a F. M.-ot mielőtt rajött a kormánysszubszenzió dolgára?

— Hát Lengyel Zoltán is ott lesz a radikálisok között?

— Ezt nem mondtam! De nem tartom valószínűnek. Már csak azért sem, mert régiesrég obstrukciós vezérnek sincsen semmi oka arra, hogy lelkesedjen azért az új korszakért, amely érdemes ember letére három mandatumtól fosztotta meg.

— Hát Barabas Béla is? Hiszen ez lehetetlen! Eötvössel egy pártban, aki csak két hete, hogy kibukott a VII. kerületben.

— Ismétlem, hogy neveket nem mondhatok. Sőt nem is állom a felelőséget azért sem, amiket szerkesztő ur a közbevetéseivel rám erőszakol. Én csak általánosságban jelzem azokat a magyon tag kereteket, amelyekben belül a radikális pártalakítás létre fog jönni. — És ismétlem: magam egyelőre nem leszek benne — létre kell jönnie!

— Feltétlen szükség ez?

— Feltétlen! És elmaradhatatlan. Sőt: Achim Andrasnak már elérkezett az ideje! És ebben a jelszóban: a radikális szabadelvűség jelszavában fog életre kelni a radikális párt. Ez pedig nem üres jelszó, nem elalkudható jelszó. Ennek tartalma van. Népboldogító tartalma! S nincsen más védelmi eszköze, minthogy a gyalagban kimúlt darabont-rendszer kísérletének ragalmazása. Pedig, — ők maguk is jól tudják — hogy ennek az új alakulásnak, ennek az újjonnan születendő pártnak semmi köze a régi haladó-párthoz. De mégis ezzel a bélyeggel homlokán szeretnek az új pártot az ország elé állítani, hogy legyen min ragodniok ellene való erőltetted védekezésükben.

— És mégis hány főre taksálja képviselő ur az alakuló radikális pártot?

— Vagy husz főre! De azért hatalmas párt lesz az! Nem adok neki karácsonyig időt: ötven-hatvanra szaporodik. Lesznek közöttük felig jók is, reményeikben csalódottak, durcások, — de a magja: az egészséges, igazán és őszintén szabad elem, a német és a nép jogaiért őszintén hevülő elem lesz. Ez aztán majd asszimilálja a többi. S a telre, mire a ház asztalára kerül a választói jogról szóló reform törvényjavaslata: már tömör sorokban állva lesznek azok, akik igazán meg is akarják valósítani ezt a Magyarország közéletét megújítani hivatott reformot! . . . De most már beszéljünk másról . . .

Tárgyalási sorrend.

16. esütörtök. 293—352. tétel: fesűsök, földönaralók, fuvarosok.

Augusztus 16-án a következő tételek tárgyalatnak:

Nágel Károly	30 korona.
Medvelics Károly	38 "
Nágel József	38 "
Deutsch Karolin	10 "
Brünn József	10 "
Susareky György	11 "

Ternák Antal	11 kor.
Lichter Jakab	13 "
Altmann Mór	16 "
Altmann József	18 "
Rosenfeld Ignác	18 "
Katanics Sándorné	19 "
Goldberger Jakab	20 "
Ronai Sándor	32 "
Lichter Mór	26 "
Geda József fuvaros	5 "
Hegedűs János	5 "
Pasztrovics Andras	5 "
Tremesanyi Andras	5 "
Z. es. es. Matyas	5 "
Csillits Matyas	6 "
Vukovics Istvan	6 "
Uramovics Sándor	6 "
Pasztrovics Lajos	6 "
Laksovics Istvan	6 "
Laksovics Antal	6 "
Pohl Adam	6 "
Adamok József	7 "
Agatics Matyas	7 "
Bakó Matyas	7 "
Bosnyak Benő	7 "
Csapláros Sándor	7 "
Folkmann Matyas	7 "
Frank Pál	7 "
Genál Henrik	7 "
Gilliam József	7 "
Hegedűs János	7 "
Jerkovics Lajos	7 "
Orlovics Istvan	7 "
Pados József	7 "
Papp Matyas	7 "
Pongrácz János	7 "
Pongrácz Sándor	7 "
Rickert János	7 "
Agatics Lajos	8 "
Bakó Antal	8 "
Bakó Ferenc	8 "
ifj. Bakó Ferenc	8 "
Balla János	8 "
Bertits József	8 "
Blazsának Vince	8 "
Bognar Ignác	8 "
Bohner Ferenc	8 "
Bohner Matyas	8 "
Bukovacs Antal	8 "
Bukovics Sándor	8 "
Csapláros Antal	8 "
Csillits Benő	8 "
Csordas József	8 "

17. péntek. 353—417. tétel: fuvarosok.

18. szombat 418—473. tétel: fuvarosok, fürdőtulajdonos, fürdőkezelő, gesztenyesütő és aruló, gyepmester.

21. kedd. 474—533. tétel: hajkereskedők, halsütők és halkereskedők, harisnyakötők és hentesek.

22. szerda. 534—591. tétel: hentesek és mészárosok, herélők, himzők, hírlapelárusítók, kádarak, kalaposok, kárpitosok és butorkereskedők, kefékötők és keffestők.

23. esütörtök. 592—654. tétel: keményseprők, kenyersütők, kesesek, keztyűsök, kifőzők, kofák, gyümölcskereskedők, és gyümölcskofák, zöldsegarusok és zöldségkertészek.

Adókiivetés.

Augusztus hó 13-án a következő adók állapítottak meg:

Özv. Horvath Istvánne	160 korona.
Bereczky György	140 "
Gyulai János	180 "
Hoek Andrasné	10 "
özv. Goldberger Samuné	20 "
Hoffellner Géza	20 "
Vida Kálmán	28 "
Suhajda János	28 "
Kovács Mihály	28 "
Cseszlár József	28 "

Gizinger Marton	26 kor.
Riger János	26 "
Riger György	26 "
Berta József	26 "
Martinovics József	26 "
Sztruhák János	26 "
Vidovics Adam	26 "
Hatos Imre	22 "
Sági Antal	28 "
Matos Antal	26 "
Pecz Istvan	26 "
Berta Istvan	26 "
Rasits Miklós	30 "
Huszár Ferenc	26 "
Putterer Tamás	28 "
Horvath György	30 "
Marosi János	32 "
Féher László	32 "
Bizony József	30 "
Rockenstein Istvan	26 "
Karcsen Adam	26 "
Benczak Kálmán	24 "
Bálint József	24 "
Glüksman Tobias	26 "
Gaál Kálmán cipész	26 "
Reich Bernát	24 "
Kozella Istvánné	30 "
Jung József	32 "
Hanak Géza	26 "
Scheibinger Istvan	32 "
Krausz Lajos	36 "

Augusztus hó 14-én a következő adók állapítottak meg:

Ritter Imre cipész	32 korona
Weisz Salamon	30 "
Deutsch Izidor	38 "
Szabó György	38 "
Stein Adolf	32 "
Plavoczky Mihály	40 "
Fischel Adolf	32 "
Csáp Vince	40 "
Farkas Mihály	32 "
Novak Zsigmond	38 "
Farkas Péter	40 "
Weisz Henrik	45 "
Rigóczky Mihal	40 "
id. Poek József	26 "
Szabó Sándor	50 "
Katarinka János és József	42 "
Röszhegyi József	80 "
Grünstein Mór	120 "
Szilágyi Sándor	125 "
Horvath György eukoráros	8 "
Bernhardt József	8 "
Partis Vincenő	8 "
Fleischer Benő	14 "
Kertész Sándor	18 "
Riszties Szilárd	30 "
Hacker Agoston	24 "
Molnar János dereglyés	12 "
Szebényi András	8 "
Nagy Péter dohányáros	" "
" " szénkereskedő	125 "
" " szürszabó	" "
Wiesel Mórné	74 "
Beyer Hermin	70 "
Türki Lipót	16 "
Steiner Samuné ernyős	16 "
Nehr Istvan esztergályos	20 "
Féher Istvan fazekas	24 kor.
Deak József	26 "
Muzsa Istvan	26 "
Féher Ferencné	12 "
Szegszardy János	26 "
Féher Istvan	28 "
Szabó Lajos	28 "
Góda János	28 "
Ropka Mihály	35 "
Adamok Ottó	45 "
Wilhelm József	45 "
Kovács Ignác	40 "
Perger Vince	50 "
Goldstein Márkné	50 "

Kóczé Antal

budapesti híres zenekara

folyó hó 16. 17. és 18-án

Preimajer Pál vendéglőjében hangversenyt rendez.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a volt
Magyar Mübutorgyár helyiségét átvettem és ott

Budapesti Nagy Butor raktáramból

Baján dusan felszerelt óriási

Butor raktárat létesítettem.

Felesleges butorvásárlás céljából Budapestre utazni! Raktáron tartok a legfinomabbtól a legszerényebbig, mindennemű szolid gyártmányu butort, szőnyeget és minden e szakmába vágó árukat. Teljes tisztelettel: **NAGY ANDOR.**

Használjon

EZÜST-, CHINAEZÜST és ALPACCA
tárgyai tisztításához

„Cirusz Ezüst-Fém-tisztítót“

Főraktár Baján:

Fischer Béla divatáru-üzletében.

Klein vendéglője.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy vendéglőmben a vásártéren **Kitünő ételek** és tiszta jó italok kaphatók.

Jó kóser házi koszt olcsón.

Siller bor kihordva litere 30 kr.
Fehér rizlingi litere 34 kr.

— Naponta tambura zene. —

Kitünő tisztelettel

Klein Lázár, vendéglős.

Jó kereset

mellett felveszek több ügyes
varrónőt. **Schmidt Adolfné.**

Ügyvédi iroda áthelyezés.

Dr. Klein Mór

ügyvédi irodáját

BAJÁN, Kossuth Lajos-utca
3. szám alá, azelőtt öreg Reiner-
né-féle házba Dr. Bruszt
orvos átellenébe helyezte át.

P É N Z

Törlesztéses keszpenz-kölcsönt

földbirtokra, a birtok értékének 3/4-ed részéig,
3, 4 és 4 1/2% alapon, 10-től, 70 évig törleszthető.
Regi terhek sokkal magasabb összegre és olcsóbb
kamatra átváltoztattatnak. A kölcsön a fél kezéhez
éztetik. **Gyorsan eszközöl** minden előleges
költség nélkül.

Klauber S., bankbizományi irodája Baja.
Tóth Kálmán-ter. a plébánia templom mellett.

Egy fűszer üzlet

árványgyal és teljes felszereléssel együtt
eladó. — Bővebbet: **Hochfellner Géza**
helyközvetítőnél.

Ugyanitt cselédek közvetítésre jelent-
kezhettek, s jó helyekre közvetítettnek.

Tavaszi idényre megérkezett.

Óriási nagy választék férfi és gyer-
mek kalapokban.

Egyedüli raktár P. & C. Hábig va-
lamint Ginseppe Petroli-léle legfi-
nomabb gyártmányu kalapok.

Férfi és flu szalmakalapok.

Fischer Pálnál kaphatók.

Ki az egészségét és a tisztaságot szereti,

az rendeljen nálam sürgősen

8 koronáért

fakeretű, erős acélsodrony-ágybetétet,
mely olcsóbb mint a szalmazsák.
Az ágy belméretének beküldése után
gyorsan és pontosan készítem.

Ugyszintén sodrony-kerítéseket udvarok, ker-
tek, szőlők bekerítéséhez 42 fillértől feljebb
és minden e szakba vágó munkát.

IFJ. UTRY PAL.

Kiadó bolthelyiségek.

Baján a Főtéren, a plébánia tem-
plom átellenében több bolthelyiség mely
irodának is alkalmas, azonnal

kiadó,

a Millassin-féle házban.

Uri lakás,

mely áll 4 utcai szoba, konyha, kamra, élés-
tár, külön kert stb. nov. hó 1-ére **KIADÓ.**
Bővebbet a háztulajdonosnál Munkácsy
Mihály utca 2 szám alatt.

Főraktár: Kis-Kun-Halás.

Eladó szőlő.

Négy és fél hold kitünő karban levő
szőlő a vancagai dűlőben lakóházzal,
présházzal és teljes felszereléssel ellátva
az idei terméssel együtt **eladó.** — Cim
megtudható a kiadóhivatalban.

Előpatak

gyógyfürdő.

Kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor, vesé, hólyag és a méh hurutos bántalmánál, máj és lépbajoknál, köszvény és csuszál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségnél. A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása összekötve a megfelelő és itt található kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hidegfürdők vizgyógyintézeti, kezelés, massage, svéd torna, diätikus étrend) **rendkívül kedvező szept. 15-ig.** Vasuti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy és zenedij nak fele fizetendő, lakások 50%-al és ellátás is sokkal olcsóbb. **Az előpataki asványvíz,** mely a szénsavdus, égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz. háznál is, használható és **üdítő, kellemes ital** tisztán vagy borral vegyítve, nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként 1 millió palaéknál több kerül forgalomba. Szeptemberi hely Előpatak, de kapható a leg-
több városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatósá.

Dinye eladás

FAJDINYE kapható ugy minden évben

Pocknál (szt. István tér.)

Olcsó lakás.

VÁSÁRTÉREN, 15 számú emeletes ház-
ban 3—4 szobás utcai emeleti és föld-
szintes lakások kiadók és 1 butorozott
szoba. — Bővebbet a házmesternél,

Ivancso Bertalan

magy. kir. főerdész Apatin.